

Research and Educational Networking Association of Moldova

Regulament de Utilizare Accesibilă a Infrastructurii de Comunicații de Date RENAM

Versiunea 3.0

Chișinău 2007

Cuprins

	Pag.
I. Poziții generale	3
II. Obiective	3
III. Descriere	3
IV. Finanțare	4
V. Politica de acces și interconectare.....	5
VI. Drepturile și obligațiile membrilor, administratorilor și utilizatorilor asociației RENAM.....	5
VII. Codul Instituției – Membru al asociației RENAM.....	6
VIII. Codul Administratorului de Sistem RENAM	6
IX. Codul Utilizatorului resurselor RENAM.....	7

Statutul documentului:

Revizie și redactare, V3.0 RO 15/01/2007

Autorul textului inițial:

V.Sidorenco, svv@renam.md

Aprobat la ședința Consiliului Asociației RENAM din “ 31 ” ianuarie 2007

I. Poziții generale

Art.1 Infrastructura de Comunicații de Date (ICD) RENAM este deschisa tuturor instituțiilor non-profit din Moldova, care desfășoară activități de educație, cercetare sau altele similare (cultură, medicină).

Art.2 ICD RENAM realizează strategia în domeniul comunicațiilor de date pentru beneficiul tuturor instituțiilor de cercetare, educație, cultură și medicină din Moldova.

Art.3 ICD RENAM este organizata sub forma unei rețele de calculatoare, făcând parte din Internet. RENAM respectă principiile și reglementările internaționale în vigoare cu privire la Internet.

Art.4 Orice activitate care se desfășoară prin intermediul ICD RENAM trebuie să respecte legislația internă și internațională, precum și prezentul regulament.

II. Obiective

Art.5 Obiectivele ICD RENAM sunt:

1. Susținerea activităților de învățământ, cercetare și celor culturale.
2. Interconectarea instituțiilor în scopul comunicării, informării, colaborării și partajării resurselor.
3. Facilitarea accesului nediscriminatoriu de calitate înaltă al instituțiilor la resursele cu caracter educațional, științific și cultural existente în Internet.
4. Promovarea tehnologiilor avansate, crearea de competențe, sprijinirea dezvoltării învățământului și a cercetării în domeniul tehnologiei informației, comunicațiilor și altor domenii înrudite.

III. Descriere

Art.6 Funcționarea ICD RENAM este reglementata de Consiliul Asociației (CA), condusa de Co-președinți și este executata de departamentul directorului executiv. Orice alte tipuri de reglementări cu privire la dezvoltarea rețelei, metodele de finanțare, de reprezentare, de asociere care nu sunt specificate în curentul regulament sunt efectuate de către CA.

Art.7 Suportul administrativ și tehnic al rețelei RENAM este realizat de către Centrul de Management al Rețelei - CMR (Network Operating Center - NOC). Constituirea CMR-lui este reglementată de către CA. Funcția CMR constă în elaborarea și realizarea proiectelor asociate rețelei RENAM, menținerea infrastructurii rețelei, asistenta tehnică și suportul utilizatorilor.

Art.8 Infrastructura de Comunicații de Date RENAM este organizata pe trei niveluri:

- **Nivelul 0** reprezintă principalele noduri, care întrețin comunicarea externă (principalele rutere care distribuie traficul internet extern).
- **Nivelul 1** reprezintă punctele de prezență RENAM (PDP) și legăturile acestora la nodurile de nivel 0.
- Structura nivelurilor 0 și 1 ale ICD RENAM se stabilește de către CMR.
- **Nivelul 2** reprezintă rețelele locale ale membrilor RENAM, precum și legăturile între aceste rețele și nodurile de nivelul 0 sau 1 ale ICD RENAM.

Art.9 Principala atribuție CMR-ului este aceea de a opera și administra nivelurile 0 și 1 a rețelei RENAM și de a conecta membrii RENAM la nodurile situate pe aceste niveluri.

În acest scop, CMR-ul

1. Asigura funcționarea nodurilor interne, accesul membrilor RENAM la nodurile interne și monitorizarea traficului prin aceste noduri. După caz, CMR poate încheia contracte de prestări ale serviciilor cu terți care să preia o parte din aceste atribuții.
2. Instalează sau închiriază canale de comunicații interne sau internaționale și asigură operarea acestora în rețea.
3. Realizează programele de dezvoltare ale asociației RENAM.
4. Gestionează resursele financiare ale asociației RENAM.
5. Procură și întreține echipamentele care funcționează pe nivelurile 0 și 1 ale asociației RENAM. După caz, CMR poate încheia contracte de prestări servicii cu terți pentru instalarea sau întreținerea acestor echipamente.
6. Oferă servicii de consultanță gratuită membrilor RENAM.
7. Dezvoltă acțiuni având ca scop promovarea tehnologiilor avansate, crearea de competențe, dezvoltarea învățământului și a cercetării în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor.

Art.10 Membru al asociației RENAM poate deveni orice instituție, care adresează o cerere scrisă la CA și este de acord cu principiile, politica și regulamentele asociației RENAM.

Art.11 Calitatea de membru al asociației RENAM, însumând toate drepturile și obligațiile ce derivă din ea, se dobândește prin încheierea unui contract cu CA. Contractul se semnează de conducătorul instituției care solicită calitatea de membru al asociației RENAM și de co-președinții Asociației RENAM. În contract se stipulează drepturile și obligațiile părților, detaliile tehnice de utilizare a serviciilor precum și aspectele financiare.

Art.12 Calitatea de membru al asociației RENAM poate fi retrasa printr-o decizie a CA dacă instituția respectiva încalcă în mod flagrant, intenționat sau repetat contractul semnat la dobândirea calității de membru al asociației RENAM.

Decizia de retragere a calității de membru RENAM va fi adusa la cunoștința instituției respective printr-o scrisoare semnată de co-președinții asociației RENAM.

IV. Finanțare

Art.13 Finanțarea nivelurilor 0 și 1 ale ICD RENAM, reprezentând taxe de comunicație, cheltuieli de operare și administrare, cheltuieli de implementare a programelor de dezvoltare și cheltuieli de achiziție și întreținere a echipamentelor se face prin bugetul asociației RENAM din următoarele surse:

- Alocații științifice și educaționale.
- Finanțări externe, eventual în completare cu finanțări directe ale statului Moldova.
- Contribuții ale membrilor asociației RENAM.
- Alte venituri ale ICD RENAM.

Art.14 Valoarea contribuțiilor pe care membrii asociației RENAM trebuie să le aducă la finanțarea rețelei se stabilește anual de către CA.

Art.15 Finanțarea nivelului 2 al ICD RENAM cade în exclusivitate în sarcina membrilor RENAM care inițiază și beneficiază direct de segmentele respective de rețea.

V. Politica de acces și interconectare

Art.16 Orice membru RENAM are acces liber și egal la toate resursele ICD RENAM.

Art.17 Membrii asociației RENAM se angajează să nu folosească accesul la resursele ICD RENAM decât în conformitate cu prezentul regulament și cu contractul semnat la dobândirea calității de membru RENAM.

Art.18 CMR este abilitat să ia măsuri de limitare a accesului împotriva acelor membri ai asociației RENAM care încalcă prezentul regulament sau contractul semnat la dobândirea calității de membru al asociației RENAM. Măsurile de limitare a accesului pot consta în întreruperea parțială sau totală a furnizării unora sau a tuturor serviciilor de acces la ICD RENAM către unul sau mai multe puncte de acces sau către anumite servere aparținând instituției respective. Aceste măsuri se iau pe termen limitat până la rezolvarea cazului.

Art.19 DCI RENAM este deschisă interconectării cu alți furnizori de servicii de comunicații de date în scopul reducerii volumului de trafic pe căi de ocolire.

Art.20 Ca regulă generală, interconectarea ICD RENAM cu alte rețele se face așa încât să permită exclusiv transmisia de date dinspre și înspre membrii asociației RENAM.

Art.21 Legăturile de interconectare ale ICD RENAM cu alte rețele externe se pot face doar în nodurile interne ale asociației RENAM, membrii asociației RENAM neavând dreptul de a realiza astfel de legături.

Art.22 Interconectarea ICD RENAM cu o altă rețea se realizează după încheierea unui contract de interconectare. Contractul se semnează de Co-președinții asociației RENAM și de un reprezentant autorizat al celeilalte rețele.

Art.23 Strategia de interconectare a ICD RENAM cu alți furnizori de servicii de comunicații de date se stabilește periodic de Co-președinții asociației RENAM după aprobarea consiliului.

Art.24 Excepție de la Art.19-Art. 23 pot face interconectările cu infrastructuri de comunicații de date care au același profil (educațional, academic, de cercetare, cultural). Interconectarea cu o rețea de acest tip nu are caracter limitativ și se poate realiza în urma unui protocol de asociere semnat de Co-președinții asociației RENAM după aprobarea consiliului.

VI. Drepturile și obligațiile membrilor, administratorilor și utilizatorilor asociației RENAM

Art.25 Drepturile și obligațiile membrilor, administratorilor și utilizatorilor asociației RENAM sunt stabilite de prezentul Regulament și de cele trei coduri de comportament specifice fiecărei categorii: Codul Instituției - Membru RENAM, Codul Administratorului de Sistem RENAM, Codul Utilizatorului RENAM.

Art.26 Fiecare instituție Membru - RENAM își poate elabora propriul cod care să includă prevederile din Codul Instituției - Membru RENAM, din Codul Administratorului RENAM și din Codul Utilizatorului RENAM, incluse în prezentul regulament.

VII. Codul Instituției – Membru al asociației RENAM

1. Instituția Membru - RENAM trebuie să respecte legile în vigoare precum și prezentul regulament.
2. Conducătorul instituției membru RENAM este responsabil direct de respectarea prezentului regulament, atât în numele instituției pe care o conduc, cât și în numele utilizatorilor ICD RENAM.
3. Fiecărui echipament de comunicație, utilizat în ICD RENAM trebuie să-i fie asociat un administrator de sistem ce va respecta Codul Administratorului de Sistem RENAM.
4. Administratorul de sistem desemnat este responsabil doar de utilizarea corectă a echipamentului respectiv.
5. Inexistența administratorilor de sistem sau numirea unor persoane necalificate pentru funcția de administrator de sistem conduce automat ca responsabilitățile lor să cadă în sarcina conducătorului instituției.
6. Membrul asociației RENAM este responsabil de evaluarea gradului de calificare a viitorului administrator de sistem.
7. Instituția - membrul RENAM trebuie să considere apriori că toți utilizatorii și administratorii de sistem sunt de bună credință și comportamentul lor este corespunzător celor mai stricte standarde de morală și etică.
8. Asigurarea securității resurselor de calcul și a informațiilor din Instituția Membru al asociației RENAM cade exclusiv în sarcina conducerii acesteia.
9. Conducătorul trebuie să respecte următoarele reguli:
  1. Trebuie să posede o adresă oficială de poștă electronică; poșta de la această adresă trebuie consultată regulat (cel puțin zilnic). Această adresă va fi utilizată de CMR pentru transmiterea informațiilor necesare bunei funcționări a ICD RENAM. În cazul în care CMR pune o întrebare concretă răspunsul este obligatoriu.
  2. Trebuie să informeze toți administratorii și utilizatorii ICD RENAM din cadrul instituției respective despre drepturile și obligațiile acestora.
  3. Trebuie să asigure ca toți utilizatorii să primească instrucțiuni despre ceea ce înseamnă folosirea adecvată sau inadecvată a resurselor puse la dispoziție și de asemenea ce consecințe vor fi în cazul în care se constată o încălcare a regulamentului.
10. Pentru încălcarea prevederilor Codului Instituției - Membru RENAM conducătorul instituției va fi atenționat. În cazul în care abaterea se repetă CMR va lua măsuri de limitare a accesului membrului RENAM la resursele ICD RENAM. În cazul în care nici această măsură nu este suficientă se consideră că instituția respectivă este decăzută din drepturi și în consecință va fi deconectată de la ICD RENAM.

VIII. Codul Administratorului de Sistem RENAM

1. Administratorul de sistem RENAM este o persoană calificată care gestionează și operează echipamente de calcul sau de comunicație pentru beneficiul altor persoane.
2. Administratorul răspunde de buna funcționare a echipamentelor pe care le administrează.
3. Administratorul are obligația de a-și perfecționa în mod continuu pregătirea profesională.
4. Administratorul de sistem, fiind și utilizator trebuie să respecte Codul Utilizatorului RENAM.
5. Având drepturi sporite față de utilizatorii obișnuiți, administratorii de sistem nu trebuie să abuzeze de acestea.
6. Administratorul de sistem va controla periodic starea echipamentelor ce le are în administrare și va coordona activitatea sa cu ceilalți administratori în caz de deranjamente observate.

7. Administratorul ia masuri pentru descoperirea oricărei utilizări neautorizate sau ilegale a resurselor pe care le administrează, precum și a autorilor acestui abuz.
8. Administratorul are dreptul sa ia masuri de restricționare a accesului la resursele ICD RENAM asupra utilizatorilor care încalcă prezentul regulament.
9. In cazul în care un administrator de sistem din cadrul ICD RENAM încalcă curentul Cod al Administratorului de Sistem RENAM el va fi avertizat. Daca abaterea se repetă - el va fi sancționat prin retragerea calității de administrator de sistem și eventual - pe linia administrativă de instituția în care activează. Daca abaterea este grava și făcută cu intenție, el nu va mai putea fi administrator de sistem pentru nici o resursa din cadrul ICD RENAM.

IX. Codul Utilizatorului resurselor RENAM

1. Toți utilizatorii ICD RENAM vor utiliza resursele accesibile în rețea într-un mod legal și etic.
2. Se consideră apriori că toți utilizatorii sunt de buna credința și comportamentul lor este corespunzător celor mai stricte standarde de morala și etică.
3. Ca o condiție pentru a putea accesa resursele ICD RENAM, utilizatorii acceptă prezentul cod de comportament.
4. Resursele rețelei vor fi folosite numai pentru scopuri academice (educaționale, culturale, științifice, medicale), administrative și incidental în scop personal necomercial.
5. Utilizatorii își asuma răspunderea pentru toate acțiunile efectuate, inclusiv - pentru orice utilizare neautorizata sau ilegala a resurselor pe care le accesează.
6. Utilizarea intenționata a resurselor pentru orice alt scop exceptând pe cel academic (educațional, cultural, științific, medical), administrativ sau personal - necomercial va fi considerată ca fiind neautorizată.
7. Câteva exemple de utilizare neautorizata (lista este incompletă):
  1. Utilizarea resurselor pentru alt scop decât cel original.
  2. Utilizarea unui cont de calculator fără autorizare sau punerea la dispoziție a resursei către terți (persoane sau grupuri) fără autorizația specifică a instituției din care face parte utilizatorul.
  3. Inspectarea, modificarea sau ștergerea, obținerea de copii, publicarea sau adăugarea de fișiere, programe sau parole pe care persoana respectiva nu este autorizată să le acceseze.
  4. Utilizarea resurselor, în particular poșta electronică, servere de web și buletine pentru a transmite mesaje obscene, repetate, nesolicitate sau cu caracter comercial.
  5. Scrierea, utilizarea sau distribuirea unor programe ce deranjează alți utilizatori sau deteriorează componentele hardware sau software ale unor resurse de calcul sau de comunicație (de exemplu, virusii).
  6. Compromiterea securității sistemelor de calcul.
  7. Compromiterea integrității sistemelor de calcul.
  8. Utilizarea de copii ale programelor ce nu sunt autorizate sau licențiate.
  9. Nerespectarea termenilor și condițiilor de licențiere a oferite instituției.
  10. Furtul sau deturnarea resurselor de calcul, cum ar fi: echipamente, informații, programe sau timp de utilizare. Angajarea în activități care în mod inechitabil duc la limitarea sau restricționarea utilizării facilităților resurselor de calcul de către ceilalți utilizatori.
8. Utilizatorii care nu respecta codul curent răspund în fata instituției care le-a oferit acces la ICD RENAM în mod disciplinar și administrativ, incluzându-se în aceasta pierderea dreptului temporar sau definitiv de acces la resursele ICD RENAM sau aplicarea de sancțiuni legale, daca este cazul.
9. Responsabilitatea de a rezolva reclamațiile de comportament ale unui utilizator revine atât administratorului de sistem care are în grija resursele folosite de utilizator în mod fraudulos,

cat și conducătorului instituției care oferă acces aceluși utilizator sau după caz persoanei desemnate de acesta să preia această responsabilitate .

10. In cazul în care un utilizator încalcă Codul Utilizatorului RENAM el va fi avertizat. Dacă abaterea se repeta utilizatorul va fi sancționat. Dacă abaterea este grava și făcuta cu intenție utilizatorul nu va mai putea accesa nici o resursa din cadrul ICD RENAM.